

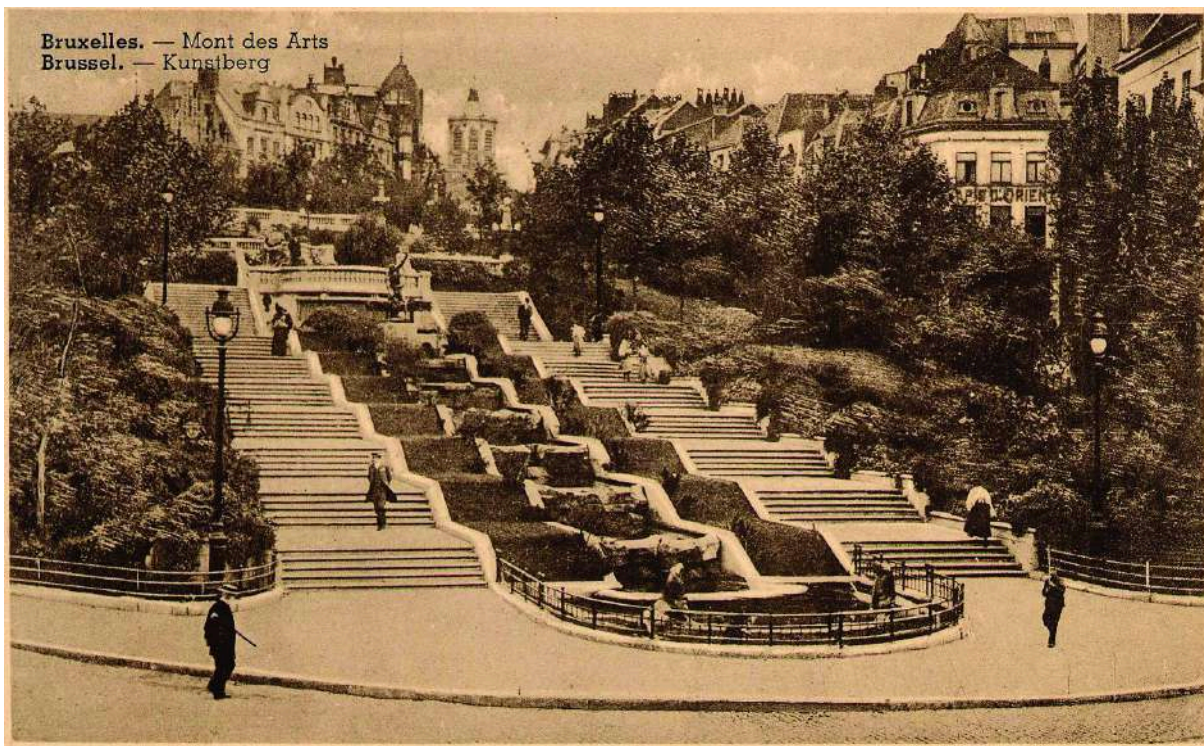
MUZIEKBERG / MONT DES MUSIQUES: EEN NIEUWE KLARAFESTIVAL TRADITIE

---

1. Concept

Klarafestival is het grootste klassieke muziekfestival én het grootste omroepfestival in België. Klarafestival vindt inspiratie voor zijn programma in maatschappelijke gebeurtenissen en het internationale muziekleven. Het stelt zich steeds in vraag en vernieuwt zijn werking waar nodig. Het jaarlijkse thema zet aan tot reflectie en nodigt jong en oud, kansarm of kansrijk, culturele en private partners uit voor een verbindend en grensoverschrijdend muziekfeest. Klassieke musici gaan in dialoog met andere kunstdisciplines en genres en presenteren een divers programma in zowel concertzalen als Brusselse wijken. Kortom: “een feest van de klassieke muziek!”.

Naar aanleiding van onze twintigste verjaardag maken we dat **extra feestelijk** en trakteren we het publiek op een **bijzonder verjaardagsgeschenk**. Verjaardagen hebben iets nostalgisch, maar voor Festival van Vlaanderen Brussel is het de aanleiding voor **een nieuw, ambitieus, toekomstgericht én toegankelijk project**.

De Kunstberg is een van de centrale meeting points in hartje Brussel. Dit heerlijke historische labyrint dankt zijn uitstraling aan de **verdichting van belangrijke culturele instellingen en zijn lokroep als museumwijk**. De Kunstberg ligt tussen de boven- en de benedenstad en dankt zijn huidige aanblik aan opeenvolgende stedenbouwkundige ingrepen, gespreid over bijna 1000 jaar. Jaarlijks ontvangt het honderdduizenden bezoekers voor een bezoek aan de diverse musea, het bijwonen van concerten of om gewoon even te verpozen in de tuin van de Kunstberg.

Klarafestival maakt van de Kunstberg een Muziekberg.

Op zaterdag 22 maart organiseert het vanaf 14u00 een reeks concerten in verschillende iconische gebouwen in de wijk:

- **Sint-Jacob-op-den-Koudebergkerk;**
- **de Protestantse Kapel;**
- **het Auditorium 490 (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Brussel);**
- **Bozar: Ter Arken & Henry Le Boeufzaal**

Het **publiek stelt zijn programma samen uit diverse concerten, installaties en omkaderende activiteiten. De concerten op de locaties zijn betalend, maar voor iedereen betaalbaar.** Tickets kosten tussen €15 en €25 voor een symfonisch concert in Bozar. Wie drie concerten volgt krijgt daarenboven 10% korting. Zo betaalt iemand die 2 concerten overdag en het symfonisch concert 's avonds bijwoont slechts zo'n €50 voor drie concerten!

Bijkomend aan de betalende concerten zijn er **ook gratis activiteiten** zoals de installatie van Anouk Kellner in de Sint-Jacob-op-den-Koudebergkerk en de geluidswandeling van Lizette Ma Neza en Lizette Lombé (zie verder programma).

Net zoals bij Klarafestival hebben we aandacht voor kansengroepen met beperkte financiële mogelijkheden. Als onderdeel van het project **Jouw Sleutel nodigen we in samenwerking met wijkhuizen en het Brussels Armoedeplatform 50 mensen uit** voor wie concerten bijwonen niet mogelijk is zonder dit extra duwtje in de rug. Ze worden ontvangen met een kleine inleiding en krijgen na afloop een broodje en een drankje.

Om **20u verzamelt het publiek voor de apotheose met het Belgian National Orchestra** in de Henry Le Boeuf-zaal (Bozar). En fans van hedendaagse polyfonie krijgen om **22u00** nog een **laatavond concert** in de Hortahal in Bozar.

2. Programma Muziekberg

Het programma van Muziekberg werd in samenspraak met onze partners ontwikkeld en legt het accent op het **Brusselse muzikale landschap**. Een stad met een internationaal karakter als Brussel herbergt een onwaarschijnlijke rijkdom aan internationale musici. Vaak kwamen ze hier studeren in de internationaal gewaardeerde conservatoria en vestigden zich nadien in de stad.

Klassieke muziek is het uitgangspunt van het programma, maar we trekken het ook **breder naar de raakvlakken van deze Westerse traditie**. Een organisatie die in een superdiverse stad als Brussel werkt kan niet anders dan ook aandacht hebben voor deze context. Naast klassieke muziek staat ook jazz en niet-Westerse muziek op het programma. Verder is er ook aandacht voor de creatie van nieuwe muziek met Brusselse musici.

Wat staat concreet op het programma?

installatie / concert

AIRCHOIR N°1: ORGANUM FOR 8 CODED ORGAN VOICES

ANOUK KELLNER

zaterdag 22 maart 2025, doorlopend van 14u00 tot 18u00,

Sint-Jacob-op-den-Koudenbergkerk

Anouk Kellner maakt voornamelijk geluidskunst, geluidscomposities, *field recordings*, installaties en audiocumentaires. Ze combineert dit ook graag met andere media zoals textiel en is gefascineerd door elektronica.

Ze studeerde in 2023 af in de richting audiovisuele kunsten (Radio) aan het RITCS Brussel met haar masterscriptie “Airchoir No. 1: Organum for 8 Coded Organ Voices”, een installatie met een geprogrammeerde compositie voor 8 orgelpijpen en opblaasbare elementen.

In haar werk creëert ze klanklandschappen waarin ze, zonder iets op te dringen, de luisteraar wil meenemen en onderdompelen door hem alles op zijn eigen manier te laten ervaren. In ‘Airchoir N°1’ vullen acht ‘koorknappen’ de ruimte met zachte klanken die aanzwellen en weer vervagen. Textielen longen blazen hun adem door houten orgelpijpen. Langzame tonen en ritmes verglijden tot steeds wisselende harmonieën in een fluweelzachte soundscape die de metershoge Sint-Jacob-op-den-Koudenbergkerk vult. Mechanische longen betoveren met orgelklanken en laten je alle besef van tijd verliezen en ruimte maken om hun eigen plek te vinden en zo verbinding te maken.

MEET THE POETS

GELUIDSWANDELING MET LIZETTE MA NEZA & LISETTE LOMBE DIVERSE LOCATIES OP DE KUNSTBERG

zaterdag 22 maart 2025, presentatie creatie om 11u00 (locatie n.t.b.),
geluidswandeling doorlopend
coproductie: Passa Porta Festival & Muntpunt

Ter gelegenheid van Muziekberg creëren we een poëtische geluidswandeling op en rond de Kunstberg. De geluidswandeling resonanceert met het centrale festivalthema *We Are Now*. De Kunstberg, een project van Leopold II, heeft een beladen geschiedenis.

Voor de geluidswandeling vragen we aan **Lisette Ma Neza** (stadsdichter van Brussel) en **Lisette Lombé** (dichter des Vaderlands) om elk drie gedichten te schrijven, respectievelijk in het Nederlands en in het Frans, zodat we zes haltes kunnen maken. Daarnaast vragen we geluidskunstenaar Liew Niyomkarn om een soundscape te maken als context voor deze *spoken word*-interventies. Liew Niyomkarn heeft veel ervaring met *field recordings* en neemt 'het geheugen/de herinnering' vaak als een belangrijk thema in haar werk. Ideaal om de rijke geschiedenis van de Kunstberg te laten resoneren met de Muziekberg van vandaag. *We Are Now!*

De geluidswandeling is gratis online beschikbaar gedurende het volledige Klarafestival.

creatie!

THE SOUND OF BRUSSELS ORCHESTRA

BRUSSELSE MUSICI onder begeleiding van ADELE VIRET & FABRIZIO CASSOL

zaterdag 22 maart 2025, 14u30, Auditorium 490 (KMSKB)

Hoe zou een orkest eruitzien als het werd uitgevonden in Brussel? Hoe klinkt de meest kosmopolitische stad van Europa? Vanaf 2025 brengt Klarafestival Brusselse muzikanten met durf en talent samen om op zoek te gaan naar de klank van Brussel in Sound of Brussels Orchestra.

The Sound of Brussels Orchestra wordt een flexibel muzikaal ensemble waarin kwaliteit, métier, nieuwsgierigheid, ieders eigen roots en collectiviteit centraal staan. Sterke muzikale persoonlijkheden vinden elkaar in een gezamenlijke zoektocht naar de klank van Brussel. In een meerjarig traject laten ze hun muzikale tradities, praktijken en visies klinken en botsen tegen de achtergrond van de superdiverse realiteit van Brussel. Wars van genrespecifiek hokjesdenken, klassieke verwachtingspatronen en hiërarchische werkmodellen verklanken zij hoe Brussel vandaag leeft en speelt: collectief, innovatief en eigenwijs.

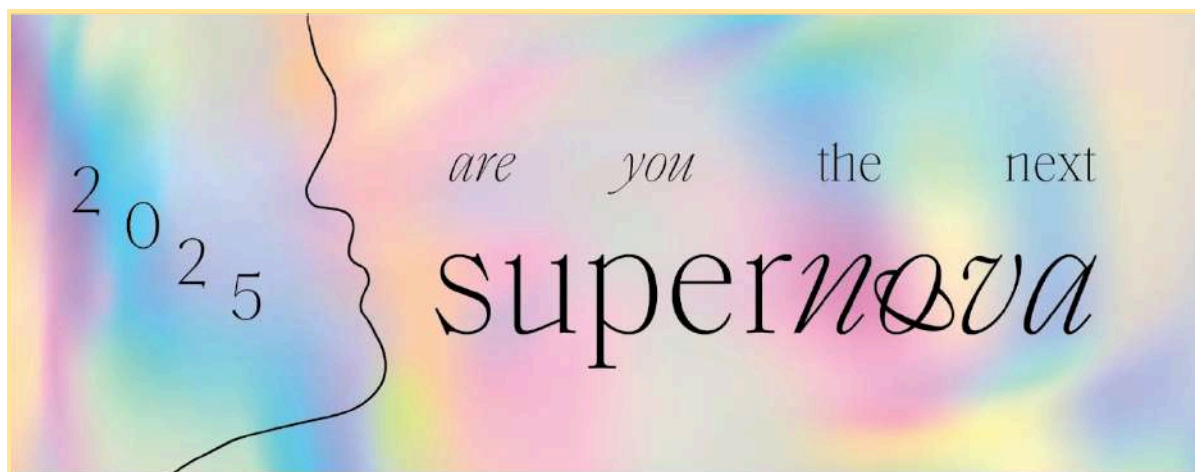
Hoe de bezetting van zo'n Brussels orkest eruitziet, welk repertoire het brengt en hoe het georganiseerd is: dat bepalen de muzikanten zelf. Ze worden daarbij ondersteund en geïnspireerd door een artistieke kern van twee door de wol geverfde muzikanten die thuis zijn in de Brusselse muziekscene: **celliste Adèle Viret** en **saxofonist en componist Fabrizio Cassol**.

De **allereerste presentatie van The Sound of Brussels Orchestra** wordt na workshops in januari en februari 2025 **tijdens de Muziekberg** gepresenteerd.

SUPERNOVA LAUREATENCONCERTEN
JONG BELGISCH KAMERMUZIEKTALENT

zaterdag 22 maart 2025, om 16u00 en 18u20, Protestantse Kerk (Museumplein)

Het concert wordt opgenomen door Klara

Supernova 2025 is een prestigieuze wedstrijd voor jonge, veelbelovende muzikanten in België, gericht op het ontdekken van nieuw talent. Deze jaarlijkse competitie biedt klassieke musici tussen de 18 en 30 jaar de kans om hun carrière een boost te geven door op te treden voor een breed publiek en een professionele jury.

De laureaten krijgen de kans om te spelen in belangrijke concertzalen en festivals in het hele land, en worden begeleid door ervaren muzikanten en coaches. De wedstrijd bestaat uit verschillende rondes, met live-audities en een finale. Uit de jaarlijks ca. 30 kandidaturen worden tijdens de finale 2 laureaten geselecteerd. Daarnaast krijgt een ensemble de publieksprijs.

Behalve concerten aangeboden bij de verschillende partners van Supernova Classics, krijgen de laureaten ook ondersteuning in hun professionele ontwikkeling, zoals marketingadvies en promotiekansen. Daarnaast worden de laureatenconcerten tijdens Klarafestival live uitgezonden op Klara en kunnen de ensembles ook gebruikmaken van de professionele opname.

Supernova 2025 is een unieke gelegenheid voor jonge musici om door te breken en een netwerk op te bouwen binnen de Belgische muzikscene. Door de diversiteit van de deelnemers en hun repertoire, zorgt de wedstrijd voor een rijke muzikale ervaring voor zowel het publiek als de jury. De winnaars van de editie 2025 worden na de finale in De Singel op 2 februari 2025 bekendgemaakt. Nog te vroeg om te zeggen wie Aglica Trio en Susato Trio - de laureaten van 2024 - zullen opvolgen. Maar u kan ze alvast ontdekken tijdens hun concerten op Muziekberg.

creatie!

PILGRIMS

compositie: FABIAN FIORINI

tekst: DONALD STURROCK

uitvoering: JULIEN LIBEER (piano), DRÉ PALLEMAERTS (drums), UXIA MARTINEZ BOTANA (bas), ANICET ABAYOMI (alt), SARAH LAULAN (contra-alt), EQUINOX & SINGING MOLENBEEK (30 à 40 kinderen als zangers) o.l.v. ZENO POPESCU
zaterdag 22 maart 2025, 17u00, Auditorium 490 (KMSKB)

Productie: Klarafestival

Inspirator Julien Libeer aan het woord over zijn schitterende project *Pilgrims*:

Het ontstaan van Pilgrims was geen concept. Het was een persoon: Anicet.

Anicet is het oudste lid van het kinderkoor Equinox. Ze werd lid toen ze zes was en is nu 18 jaar.

Het leven heeft van Anicet een geweldige gospelzangeres gemaakt. Dat wil zeggen: een bereik van 3+ octaven, perfecte intonatie, een instinctief gevoel voor harmonie en een voortreffelijke groove. Anicet krijgt een centrale rol in 'Pilgrims'; de esthetiek van het zwarte lied is het uitgangspunt.

Klarafestival bracht me in contact met jazzpianist en componist Fabian Fiorini. Hij schrijft een modern oratorium voor kinderkoor, twee solisten en een pianotrio. De Londense schrijver Donald Sturrock tekende voor het libretto.

Te midden van alle Mozart en alle Ravel van een klassieke pianist, is Pilgrims waarschijnlijk de meest betekenisvolle zijstap die ik tot nu toe heb gemaakt. Om deze kinderen samen te brengen, om jonge muzikanten die ik bewonder een podium te geven, om met hen te werken rond dit unieke en belangrijke onderwerp, en om eindelijk te kunnen spelen met een echte drummer (!) is ongeveer alles wat ik kan vragen.

Pilgrims is een co-commissie van het Klarafestival en Festivals de Wallonie. Het gaat in première op 22 maart 2025 tijdens Muziekberg en nadien op tournee van april tot juli 2025.

concert

NOROEZ - O DAG, STA OP

met onder meer **ELEMAN & AIBEK KANYBEKOV**

zaterdag 22 maart 2025, 18u00, Ter Arken Bozar

coproductie: Bozar & Klarafestival

Van Anatolië tot China is Noroez het belangrijkste feest van het jaar. De viering is **opgenomen in de Unesco-lijst met immaterieel cultureel erfgoed en viert de komst van de lente** met muziek, dans en zang. Elk jaar symboliseren tal van feestelijkheden de heropleving en hernieuwing. BOZAR & Klarafestival sprokkelen, in samenwerking met Théâtre de la Ville (Parijs) langs de zijderoute een bloemlezing van de meest typerende artistieke uitingen bijeen, vertolkt door internationale ensembles.

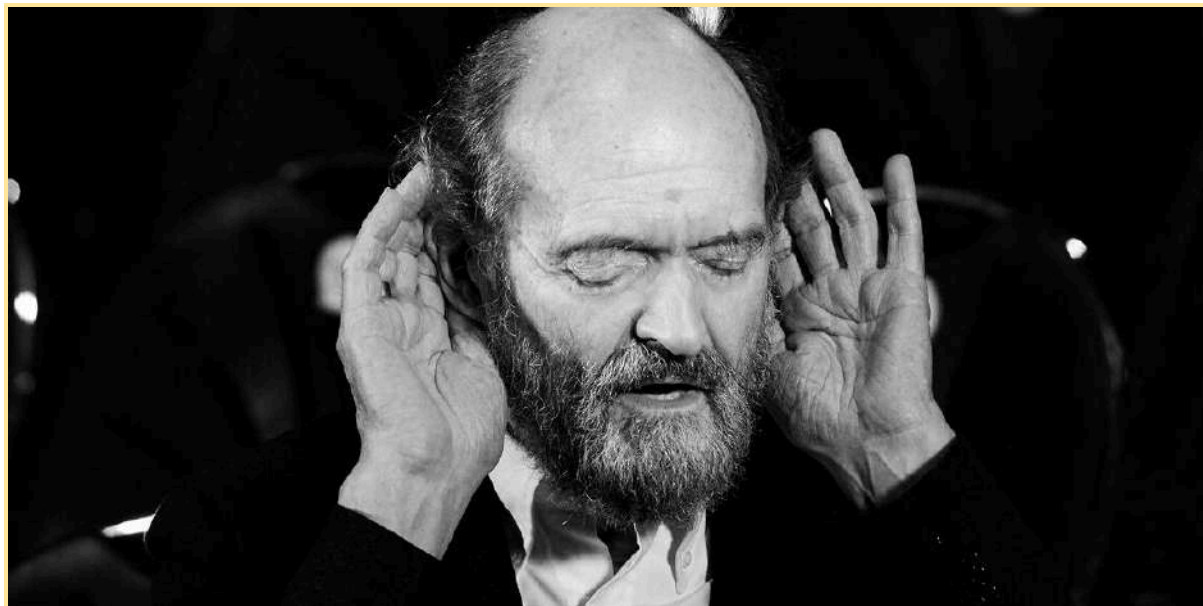
Muziekberg vindt plaats in het weekend van het Noroez-feest. We nodigen artiesten uit die hun muziektraditie nieuw leven inblazen. Na hun succesvolle passage in 2022 zullen de broers Eleman Kanybekov en Aibek Kanybekov het publiek opnieuw charmeren met hun Komuz, de nomadische luit van Kirgizië. Samen met hen zullen nog andere musici die zich langs de zijderoute bevinden korte concerten geven.

symfonische ode aan Arvo Pärt!

BELGIAN NATIONAL ORCHESTRA & LORENZO GATTO o.l.v. MATTHEW HALLS

zaterdag 22 maart 2025, 20u00, Henry Le Boeufzaal Bozar

coproductie: Belgian National Orchestra, Bozar & Klarafestival

Al van meet af aan **laat het Belgian National Orchestra zich gelden als hét orkest van België en van de Europese hoofdstad**. Het heeft een nauwe band met Brussel en versterkt die nog verder. Dat vertaalt zich in synergieën met naburige instellingen, zoals Bozar en Klarafestival! Na projecten in ‘Fête de la Musique’ en het stadsproject ‘United Colors of Brussels’ engageert het Belgian National Orchestra zich ook als partner van Muziekberg met het avondconcert in Bozar.

Arvo Pärt wordt 90, en dat moet gevierd worden. Met zijn bezwerende oeuvre nestelde de Estse componist zich voorgoed in de muziekgeschiedenis – én in harten en hitlijsten over de hele wereld. Zijn mystieke *tintinnabuli*-stijl is geïnspireerd op het gregoriaans en op de klankwereld van bellen en klokken. Het Belgian National Orchestra zet Pärt in de bloemetjes met een trip door zijn instrumentale repertoire. Naast de derde symfonie klinken *Spiegel im Spiegel*, *Fratres*, *Cantus In Memoriam Benjamin Britten* en andere hedendaagse klassiekers. Dit feest voor Pärt-liefhebbers is niet zomaar een concert, maar een totaalervaring. Zowel het orkest als het publiek wordt omarmd door een immersief lichtontwerp.

creatie!

POLYPHONIES

uitvoering: **VLAAMS RADIO KOOR & ADJA FASSA o.l.v. KASPARS PUTNINS**

regie: **AÏDA GABRIËLS**

zaterdag 22 maart 2025, 22u00, Hortahal Bozar

coproductie: **Vlaams Radio Koor, Ancienne Belgique, Bozar & Klarafestival**

In *Polyphonies* vloeien zeventien zangers samen tot een klanklandschap zonder rangorde. Nu eens zwermen de zangers samen, dan weer waaiert het collectief uit elkaar in kleinere formaties of losse partikels. Melodieën worden als estafettestokjes doorgegeven. Dirigent Kaspars Putniņš gidst het ensemble van het ene tijdperk en genre naar het andere; **van de 14e-eeuwse Guillaume de Machaut naar hedendaagse componisten als Anna Clyne, Julia Wolfe en Kaija Saariaho.**

De toeschouwer beweegt vrij door de open ruimte en bepaalt zelf waar en wanneer hij wil zitten, liggen of leunen. Elk van die keuzes brengt andere akoestische gevolgen met zich mee: elke individuele beweging – zowel fysiek als muzikaal – heeft een impact op het collectief.

Polyphonies is een nieuwe stap in het onderzoek van Aïda Gabriëls naar de beweeglijkheid van schijnbaar vastgeroeste werkelijkheden en wetmatigheden. Met *Polyphonies* creëert ze een gedachte-experiment over machtsdynamieken en gemeenschapsvorming, individu en collectief, gelijkwaardigheid en verschil. Hoe resoneren we met de ander? Hoe veranderen onze invloedssferen (ons)? Is het contrapunt van een samenleving omkeerbaar? Is polyfonie een utopie?

3. Doelpubliek

Wie willen we bereiken?

Muziekberg presenteert een toegankelijk programma dat zowel Brusselaars als niet-Brusselaars uitnodigt om de Kunstberg via muziek te (her)ontdekken.

Voor Brusselaars geven we iets terug aan de stad. Vaak hield Klarafestival zich op in de schitterende zalen, maar we waren niet echt aanwezig in het Brusselse stadsbeeld. Daar willen we verandering in brengen.

We mikken op het:

- inwoners van **Brussels Hoofdstedelijk Gewest**;
- De **Europese en internationale gemeenschap in Brussel**;
- het **publiek van onze partners** / culturele instellingen op de Kunstberg;
- een **nieuwsgierig Brussels publiek** dat via de muziek de Kunstberg door een andere bril bekijkt;

Voor niet-Brusselaars wordt Muziekberg een ontdekkingstocht op de Kunstberg. De ideale manier om een mooie deel Brussel te leren kennen:

- Een **nationaal publiek** samengesteld uit Franstaligen, Nederlandstaligen en anderstaligen uit het Vlaanderen, de Brusselse Rand en Wallonië;
- **Radioluisteraars** in Vlaanderen via Klara; in Wallonië via Musiq'3;
- **Verruiming** van het **publiek door vernieuwende project** in combinatie met doelgerichte communicatie en publiekswerking;

Ons **doelpubliek** kunnen we als volgt omschrijven:

- hoger opgeleid, kritisch ingesteld;
- gemiddelde leeftijd tussen de 35 en 65 jaar: in tegenstelling tot het traditionele publiek voor klassieke muziek is Klarafestival trots op 40% bezoekers tussen 25 en 50 jaar oud;
- zoekend naar kwaliteit en uniciteit.

4. Partners

Klarafestival is **stevig verankerd in Brussel**, dankzij structurele partnerships als Bozar, Flagey, Kaaitheater en Muntpunt. Ook Muziekberg wordt mogelijk door sterke partnerships met zowel de openbare omroep als partners die op de Kunstberg actief zijn.

4.1. VRT & Klara

Muziekberg maakt deel uit van de 20ste editie van Klarafestival. Minstens het concert om 20u zal door Klara live worden uitgezonden en we bespreken momenteel of ook middagconcerten live of in uitgesteld relais worden uitgezonden.

Klarafestival blijft als omroepfestival een sterke troef hebben. Ook wie niet aanwezig is op het festival kan in Vlaanderen via Klara en voor een deel in de Franstalige Gemeenschap via Musiq'3 onze concerten volgen!

4.2. Inhoudelijke partners op de Kunstberg

Muziekberg krijgt een ruime uitstraling door de samenwerking met partners die de Kunstberg 'bewonen'. Behalve logistieke partners die instaan voor het gebruik van de locaties (zie punt 3.3.) zijn er ook een twee belangrijke inhoudelijke partners:

a) **Bozar**

Bozar is al jaren trouwe partner van Klarafestival. Het is de organisatie met wie we jaarlijks het meest concerten organiseren in diverse zalen van 'het paleis'. We koesteren die samenwerking en het spreekt voor zich dat Bozar ook partner van Muziekberg wordt. Bozar engageert zich om alle concerten die in hun eigen zalen plaatsvinden te logistiek en financieel te coproduceren;

b) **Belgian National Orchestra**

Belgian National Orchestra krijgt met de aanstelling van de nieuwe intendant Bob Permentier een nieuw elan. De kantoren en de bijna gerenoveerde repetitiezaal liggen in de Ravensteingalerij die ei zo na deel uitmaakt van de Kunstberg. Intendant Bob Permentier engageerde zich om met het orkest het concert om 20u in de Henry Le Boeufzaal te presenteren. Daarenboven stelt hij zijn musici ook ter beschikking voor uitvoeringen met kleinere bezetting gedurende de namiddag op zaterdag 22 maart 2025.

Het triumviraat met Bozar en Belgian National Orchestra verzekert dat we jaarlijks tijdens het Muziekberg **kwalitatief hoogwaardige** en avontuurlijke concerten en projecten voor een zo groot en divers mogelijk publiek kunnen presenteren! Ook in dit project zullen alle aspecten van het muziekleven aan bod komen: concerten, multidisciplinaire voorstellingen en installaties. De **aansluiting met andere kunstvormen** levert daarenboven ook een nieuw publiek op.

Tegelijk plaatsen de **alternatieve concert formats van Muziekberg de canon van de klassieke muziek in een nieuw en verrassend perspectief**: variërend van niet-alledaagse presentatie-locaties, over genre overschrijdende producties tot **verrassende concepten waarmee we het publiek verrassen**.

5. Maatschappelijk engagement

Festival van Vlaanderen Brussel verzamelde in de afgelopen jaren ruime ervaring op het vlak van **maatschappelijke en participatieve projecten** .

Kunst is er voor iedereen. Maar de weg naar kunst is niet voor iedereen even gemakkelijk. **Jouw Sleutel** richt zich tot doelgroepen die door allerlei drempels (financieel, informatieverstrekking, transport, fysiek...) weinig of geen kansen krijgen om **klassieke muziek live te beleven**. Via sociale partners nodigen we hen uit voor een concert. We organiseren rondleidingen en informatie op maat, voorzien een hapje en een drankje en persoonlijke begeleiding tot in de concertzaal. Zo haalt Klarafestival samen met sociale partners **de drempels tot kunst weg** voor verschillende doelgroepen.

Muziekberg is het ideale format om ook mensen uit kansengroepen deel te laten maken van de ontdekkingstocht op de Kunstberg. We nodigen minstens 50 mensen uit om deze dag te beleven.

Contact

Festival van Vlaanderen Interionaal Brussel-Europa vzw
Joost Fonteyne (intendant)
Markiesstraat 1
1000 Brussel

joost@klarafestival.be

0474 88 16 03